

Svedala kommun

Allmän beskrivning

Svedala kommun ligger i sydvästra Skånes inland och karaktäriseras av det böljande backlandskapet med omväxlande öppna odlingsmarker och skogsmarker med ädellövskog kring godsens och sjöarna. Berggrunden består helt och hållet av dankalksten. Jordlagren bildades vid inlandsisens avsmältning. Det fanns under denna tid många dödisblock i trakten, kring vilka olika typer av sediment avsattes och därför växlar jordarterna kraftigt inom små områden i kommunen. Allt från styv lera till grus förekommer. Adels storgodsbruk har präglat landskapet i hög utsträckning. På 1600-talet låg i Svedala-trakten en större andel mark i adelns ägo än i de flesta andra skånska områden vid samma tid och än idag är slotts- och herrgårdslandskapet utmärkande för Svedala kommun. 1838 införde Skabersjö gods den första moderna skogsbruksplanen i Skåne, vilket satte fart på skogens återkolonisation av de gamla utmarkerna. Efter skiftena skedde, som på så många andra ställen i Skåne, uppodling av tidigare ej odlad mark och 1912 hade åkermarken sin största utbredning. Strävan efter mer odlingsmark resulterade i att många våtmarker dikades ut och sjöarnas sänktes. Åkermarken har därefter åter minskat till förmån för ökade skogsarealer. Idag har kommunen bland annat stora värden knutna till ädellövskog och gamla bokar och ekar. Kommunen hyser trots sin begränsade storlek en mycket stor andel av Skånes riktigt grova ekar. Det finns också en del välbevarade ängs- och betesmarker med rik flora. De många småvattnen, våtmarkerna och sjöarna ger förutsättningar för en rik groddjursfauna och ett rikt fågelliv.

Biologiskt särskilt värdefulla områden

Klass 1

SVE001 Torup och Bokskogen

SVE002 Yddingesjön och Roslätt-Bökeberg

SVE003 Fjällfotaljung

SVE004 Hunneröds mosse

SVE005 Börringesjön och Klosterviken

SVE006 Björkesåkrasjön

Klass 2

SVE007 Prästaskogen

SVE008 Torreberga ängar

SVE009 Törringelund

SVE010 Hyby hage

SVE011 Ryds ängar

SVE012 Arrie backar

SVE013 Eksholm

SVE014 Resåkrälunden

SVE015 Havgårdssjön

SVE016 Havgårdsskogen

SVE017 Sörbyränna och Börringe mad

SVE018 Västerskog

SVE019 Segeådalen

SVE020 Fjällfotasjön

SVE021 Södra hägnaden

SVE022 Svenstorps våtmark

SVE023 Ullbergskroken

SVE024 Slätterödsskogen

SVE001 Torup och Bokskogen (klass 1)

Foto: Gunilla Davidsson Lundh/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Ett av Skånes bäst bevarade bokskogsområden med mycket höga biotopvärden och över 60 rödlistade arter knutna till träden. Storleken på området och närheten till andra värdefulla bokskogsområden bidrar till klassningen. Kring Torups slott finns också inslag av många andra grova gamla träd, främst ek.

Beskrivning

Bokskogen vid Torups slott är en av länets mest värdefulla ädellövskogar och hyser över 60 rödlistade vedlevande insektsarter samt ett flertal rödlistade lavar, mossor, svampar och fåglar. Området är kuperat med många kärr och småvatten i sänkorna. Markförhållandena är mer näringsrika i norr med fältskilt av ängstyp och mindre näringsrika i söder med fältskikt av hedtyp. Godsmiljön kring Torups renässansslott har höga kulturhistoriska värden och här finns också höga biologiska värden främst kopplade till de många gamla ekar, bokar och andra lövträd som växer här. Längs i norr finns öppna betade fuktängar och en våtmark som hyser en rik fågelfauna. Bokskogarna är Natura 2000-område och skyddade som naturreservat. Den norra delen av skogen vid Dansbanestigen består av gammal varierad ädellövskog som inte ingår i reservatet men som är nyckelbiotopklassad. Hela området ägs av Malmö stad som driver motionsanläggning och strövområdets många parkeringar, stigar, rastplatser och informationsskyltar. Årligen besöks området av över 500 000 besökare.

Biotopvärden

Äldre ädellövskog där boken dominerar. Viktiga strukturer med flerskiktade skogar och värdefulla substrat som många gamla och ihåliga träd, förekomst av död ved i form av högstubbar och lågor. Varierad topografi och markförhållanden med många småvatten och kärr.

Artvärden

Totalt är över 120 rödlistade arter noterade från området. Av dessa är ett 70-tal rödlistade insekter, 16 svampar och flera mossor, lavar och fågelarter. Bland de hotade arterna kan nämnas lundäxing (EN), alléägglav (EN), krateroranglav (EN), hartsticka (EN), korallkremla (VU), tårticka (VU), taggbock (NT), mulmknäppare (VU), bokskogsrödbeck (VU), bokblombock (VU), gulbrokig barkfluga (EN), mindre parkblomfluga (VU) och svart hålblomfluga (VU). Den sällsynta arten almbombock (EN) har också noterats i området.

Ekologiska samband

Torups skogsområde är del av den större värdetrakten för ädellövskog i sydvästra Skåne. Viktiga landskapsekologiska samband finns med skogsområden kring Yddingesjön och vidare mot Fjällfotasjön och Börringesjön. Torupsbäcken är limnisk spridningslänk mellan Yddingesjön och Sege å. Området är i utkanten av en stor värdetrakt för våtmarker i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Mer död ved behövs för att det skall vara gynnsamt för insektslivet. En varierad åldersstruktur med både grova och ersättningsträd till grova träd behövs. Ersättningsträd ska växa fram huvudsakligen genom självföryngring men om betetrycket från klövvilt blir allt för högt kan det bli aktuellt att hägna av mindre delar av skogen tillfälligt. Luckor behövs i trädskiktet för att bibehålla variation i åldrar, trädslag och växtsätt samt spridning. Grova träd kan behövas friställas, framförallt ek som är mycket känslig för beskuggning. De många brynmiljöerna med blommande buskar utgör en viktig födokälla för insektslivet. Ökad återväxt av ek är önskvärd.

Status

- Stora delar av området ingår i Natura 2000-området Torup SE0430178 (2007).
- Stora delar av området ingår i naturreservat Torups bokskog (2019).
- Området är av riksintresse för naturvärden, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Området är av riksintresse för friluftslivet, Torup (2017).
- Strandskydd längs Torupsbäcken (upp till 100 meter).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P., Arup, U., Hansson, S-Å & Huggert, L. 2001. Rödlistade arter i sydsvenska trädmiljöer. En översiktlig inventering av lavar, mossor, svampar och vedinsekter i 20 områden. Naturskyddsföreningen i Skåne.
- Brunet, J. 2003. Småkryp och trädjättar i Torups bokskog. Skånes Natur 90:177-187 Naturskyddsföreningen i Skåne.
- Brunet, J. & Isacson, G. 2008. Högstubbar och vedskalbaggar i Torups bokskog – effekter av högstubbars egenskaper på artsammansättningen och rekommendationer för

naturhänsyn i brukad ädellövsskog. Arbetsrapport nr 36. Institutionen för sydsvensk skogsvetenskap. SLU Alnarp.

- Dahlberg, J. & Persson, H. 2007. Beskrivning av naturvärdena i Torup, Svedala kommun. Länsstyrelsen i Skåne.
- Ekologgruppen. 2008. Naturvårdsprogram för Svedala kommun. Svedala kommun.
- Hultberg, T. 2008. Forest continuity and human impact – vegetation history of Torup forest, south-west Scania. Examensarbete. Institutionen för sydsvensk skogsvetenskap, SLU Alnarp.
- Länsstyrelsen Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bevarandeplan för Natura 2000-område Torup SE430178.
- Länsstyrelsen Skåne. 2019. Bildande av naturreservatet Torups bokskog i Svedala kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturcentrum AB. 2011. Inventering av fladdermöss i Skåne 2010. Med särskild inriktning på barbastell och rika bokskogsmiljöer. Rapport till Länsstyrelsen Skåne.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Svedala kommun. 1988. Skyddsvärda skogar i Svedala kommun.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE002 Yddingesjön och Roslätt-Bökeberg (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Flera olika naturtyper bidrar till de höga biotop- och artvärdena med ett 100-tal rödlistade arter, många knutna till de gamla träden, gräsmarkerna och Yddingesjön.

Beskrivning

Landskapet mellan Rosläotts gård och Bökeberg är ålderdomligt med många hagmarker, ädellövskogar, strandskogar vid Yddingesjön och mellanliggande öppna odlingsmarker. Det stora antalet gamla ekar och bokar ger förutsättningar för en mycket rik insektsfauna knuten till gamla ihåliga träd och död ved med arter som bl.a. ekoxe och läderbagge. Området har också en rik flora med flera artrika hävdade gräsmarker och lundmiljöer med lång kontinuitet. Även strandskogar längs övriga stränder och på öarna i Yddingesjön har värdefulla trädmiljöer. Den grunda slättsjön Yddingen är en viktig rastlokal för många änder, gäss och har även en rik häckfågelfauna med bland annat svarttärna som häckar norr om sjön. Sjön är mycket näringsrik och algbloomningar förekommer regelbundet. Fisksamhället domineras av små mörtar, och även braxen och abborre, samt mindre mängder rovfisk som gös och gädda. Detta fisksamhälle avspeglar ett tillstånd där vitfisken kan påverka vattenkvaliteten negativt. Vid Yddingesjöns sydvästra strand finns den mycket sällsynta Natura 2000-arten större grynsnäcka som gjort att ett område har pekats ut som Natura 2000-område. Stora delar av strandskogarna i söder och öster utgör det största område i Skåne som har naturvårdsavtal för att bevara de höga naturvärdena. Det finns även biotopskydd i strandskogen söder om sjön. Söder om Yddingesjön, vid Tällinganäbbet, finns ett rikkärr med bland annat ett stort bestånd av majviva. Yddingesjön har i arbetet med miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag” pekats ut av Naturvårdsverket som ett regionalt värdefullt vatten.

Biotopvärden

Äldre ädellövskog och strandskogar kring slättsjö med limniska värden. Hag- och gräsmarker med värdefulla eksolitärer och hävdberoende flora samt rikkärr.

Artvärden

Totalt har ett 100-tal rödlistade arter rapporterats från området. En stor del av de rödlistade arterna i området är insekter som är beroende av tillgång till gamla träd, död ved och mulmträd. Bland dessa kan mörkbent kamklobagge (VU), bokblombock (VU), lövstumpbagge (VU), mulmstumpbagge (NT), läderbägge (VU), mulmknäppare (VU) och bokskogsrödbeck (VU) nämnas. Flera rödlistade svampar som går på gamla ädellövträd finns också i området, t.ex. tårticka (VU), oxtungssvamp (NT) och ekticka (NT). I området finns också större grynsnäck (VU). I rikkärret växer bl.a. majviva (NT) och småvänderot (VU) och i skogen finner man t.ex. hålnunneört (NT), desmeknopp (NT) och lundäxing (EN). Till häckfåglarna hör bl.a. spillkråka (NT), mindre hackspett (NT) och svartvit flugsnappare (NT). Svarttärna (VU) häckar vissa år på holmar i Yddingesjön.

Ekologiska samband

Är del av den större värdetrakten för ädellövskog i sydvästra Skåne, med lanskapsekologiska samband inom området och till Torup i nordväst och Fjällfotasjön och Eksholm i öster. Ingår i värdetrakt för gräsmark och våtmark. Sjön utgör limnisk värdetrakt i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Ingen dikning eller annan negativ påverkan på hydrologin. Den större grynsnäckan är beroende av alkärrskomplex med en variation mellan öppna och halvöppna miljöer med tillgång till högrötsvegetation. Äldre hagmarker behöver fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan och nya generationer fristående ekar behöver etableras. Bevara äldre träd och död ved i ädellövskogarna. Fortsatt arbete med att förbättra sjöns vattenkvalitet.

Status

- I området ingår Natura 2000-område Yddingen SE0430135 (2004).
- I området finns ett skogligt biotopskyddsområde, 2004:946.
- Naturvårdsavtal för 134,3 hektar ädellövskog. SK 943-2005 längs hela södra sidan av Yddingesjön (2005).
- Området är av riksintresse för naturvärden, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Området är av riksintresse för friluftslivet, Torup (2017).
- Strandskydd längs sjön (upp till 300 meter).
- Strandskydd längs dammen (upp till 100 meter).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.

- Blomberg, P., Arup, U., Hansson, S-Å & Huggert, L. 2001. Rödlistade arter i sydsvenska trädmiljöer. En översiktlig inventering av lavar, mossor, svampar och vedinsekter i 20 områden. Naturskyddsföreningen i Skåne.
- Davidsson, T. 2003. Börringesjön, Yddingesjön och Havgårdssjön Vattenkvalitet och åtgärdsförslag. Rapport av Ekologgruppen till Segeåns vattendragsförbund.
- Ekologgruppen. 2008. Naturvårdsprogram för Svedala kommun. Svedala kommun.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län (1997). Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2016. Bevarandeplan för Natura 2000-område Yddingen SE0430135.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturcentrum AB. 2011. Inventering av fladdermöss i Skåne 2010. Med särskild inriktning på barbastell och rika bokskogsmiljöer. Rapport till Länsstyrelsen Skåne.
- Pröjts, J. 2017. Inventering av sirlig skivsnäcka (*Anisus vorticulus*) i Skåne 2017. Rapport av Ekologgruppen till Länsstyrelsen Östergötland.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.
- VISS. 2022. Yddingesjön. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

SVE003 Fjällfotaljung (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden främst knutna till ädellöv- och strandskogarna samt myrmarkerna i anslutning till sjön. Myren är den enda relativt orörda i sitt slag i södra Skåne vilket tillsammans med de omkringliggande sumpskogarna och förekomst av äldre ädellövträd samt sjön motiverar klass 1. I det regionala naturvårdsprogrammet 1997 och i det kommunala naturvårdsprogrammet är bedömningen klass 1.

Beskrivning

Fjällfotaljung är en ung torvmark i övergång mellan kärr och mosse som bildats genom igenväxning av en vik i Fjällfotasjön. På mossen växer ljung, odon, kråkbär och tuvsäv på tuvorna. I höljorna växer fläckvis ängsull och flaskstarr vilket visar på övergångszoner mellan mosse och kärr. Mosseplanet håller på att växa igen med tall och björk. Myren omges av vildvuxen lövsumpskog, ädellövskog och barrträdsplanteringar. Flera av ädellövskogspartierna är klassade som nyckelbiotoper och hyser insekter, mossor, lavar och svampar som är knutna till gamla ädellövträd. Ekoxe och oxtungsvamp är exempel på arter som förekommer i dessa miljöer. I området finns också dovhjort, kronhjort och rådjur. Tidigare förekom även älg i området. Fjällfotaljung har klass 1 i Myrskyddsplan för Sverige. Fjällfotasjön är en grund och näringsrik sjö omgiven av skogsmark. I sjön finns öar där träd- och buskvegetationen har utvecklats fritt under mycket lång tid. Stränderna kantas av täta vassar, alkärr och myrmark vilket gör sjön svår att nå i stora delar av området.

Biotopvärden

Myrmarker som håller på att utvecklas till mosse i den centrala delen. Strandskogar, vassar och kärrmarker kring sjön. Förekomst av äldre träd, död ved och viktiga strukturer med flerskiktade skogar.

Artvärden

Totalt har ett 50-tal rödlistade arter noterats i området. Bland dessa kan nämnas kustdagggåpa (VU), vattenfräne (NT), mindre hackspett (NT), havsörn (NT), sävsparv (NT), kungsfågel, gulsparr (NT), spillkråka (NT), bokvårtlav (NT), oxtungssvamp (NT), bokkantlav (NT) och äkta målarmussla (NT).

Ekologiska samband

Området ligger i värdetrakt för ädellövskog och har samband med andra ädellövskogsområden i trakten. Ingår i värdetrakt för våtmark i GI:S planeringsunderlag. Fjällfotasjön utgör limnisk värdetrakt och har spridningslänkar med Yddingesjön och Börringesjön.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på hydrologi eller vattenkvalitet. Bevara äldre skog, död ved och ihåliga träd. Ingen negativ påverkan på vattenkvaliteten. Begränsa störning av faunan. Røjning av gran och lärk i nyckelbiotoperna.

Status

- Området i norr ingår i myrskyddsplanen, Fjällfotaljung (2007).
- Strandskydd längs sjön (upp till 300 meter).

- Hela området är av riksintresse för naturvård, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Ekologgruppen. 2008. Naturvårdsprogram för Svedala kommun. Svedala kommun.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturcentrum AB. 2011. Inventering av fladdermöss i Skåne 2010. Med särskild inriktning på barbastell och rika bokskogsmiljöer. Rapport till Länsstyrelsen Skåne.
- Naturvårdsverket. 2007. Myrskyddsplan för Sverige. Objekt i Skåne län. Rapport 5670.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.
- VISS. 2022. Fjällfotasjön. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

SVE004 Hunneröds mosse (klass 1)

Foto: Alex Regnér/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplat till kärrmarker, naturliga gräsmarker och äldre ädellövskog som motiverat naturreservat och Natura 2000-område. I området finns ett av länets större

rikkärr. Den samlade regionala bedömningen 1997 och bedömningen i det kommunala naturvårdsprogrammet 2008 är klass 1.

Beskrivning

Kärrområde och betade backar med botaniska värden. Här finns rikkärr, mjukmattekärr, hedvegetation och torräng. Floran är rik med slätterblomma, tätört, sileshår, kärrknipprot, myggblomster, klockgentiana och blodrot. Fjärilsarten alkonblåvinge som är knuten till klockgentiana har här sin sista förekomst i Skåne. På Frisbjär växer gamla bokar och här finns rikligt med död ved. Sydslutningen är skogligt biotopskydd. Kärrområdet var fram till 1900-talet öppet och hävdad genom bete och slätter men har sedan succesivt vuxit igen med främst björk och al. En ledningsgata har hållits öppen med återkommande röjningar. Vid Skånes florainventering från 1960-talet påträffades en rad sällsynta kärlväxter i området och 1987 påbörjade Svedala naturvårdsförening restaurering av den centrala delen som de sedan dess har hållit öppen genom slätter och återkommande röjningar av sly. Den södra delen av kärret har betats kontinuerligt och det är här som klockgentiana och alkonblåvinge har sin högsta numerär i området även om de båda arterna har återetablerat sig på den röjda ledningsgatan. På de torra backarna i väster växer bland annat praktnejlika, solvända, backsippa, backnejlika och gullviva och i en svacka finns ett kalkrikkärr med bland annat majnycklar, majviva och källgräs.

Biotopvärden

Rikkärr, ängs- och betesmarker med lång hävdkontinuitet, myrmark, sumpskog och äldre ädellövskog.

Artvärden

Totalt har ett 70-tal rödlistade arter noterade i området. Bland dessa kan följande hotade arterna nämnas, praktnejlika (EN), källgräs (VU), alkonblåvinge (EN), backsippa (VU), större grynsnäcka (VU), gulryggig fältmätare (VU) och färgkullaspetsvivel (VU). I bokskogen växer lundäxing (EN). Den sällsynta arten gropig blombagge (EN) har också noterats i området. Natura 2000-arterna större grynsnäcka (NT) och kalkkärrsgrynsnäcka (VU) är också påträffade.

Ekologiska samband

Landskapsekologiska samband för både gräsmarker och trädmiljöer norrut mot Prästaskogen och Björkesåkrasjön, samt åt sydväst mot Havgård och Börringesjön. Utgör värdekärna för våtmark och angränsar till en stor värdetrakt för våtmarker i norr. Limniska spridningslänkar till Näsbyholmsjön i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd av gräsmarker och fuktängar med återkommande röjningar. Bevarad kontinuitet för äldre ädellövskog med död ved med skiktning och åldersvariation. Inga negativa ingrepp i hydrologin. Genom naturreservatet är förutsättningarna för bevarande goda.

Status

- Nästan hela området tillhör naturreservatet Hunneröds mosse och Frisbjär (2010).
- Stora delar i norr är Natura 2000-område, Hunneröds mosse SE0430145 (2004).

- Området runt och på ekodukten i nordost är djur- och växtskyddsområde, Lemmeströtorp (2019) med tillträdesförbud hela året.
- I väst finns ett skogligt biotopskyddsområde, 2005:736.
- Hela området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).
- Östra delen ingår i myrskyddsplanen, Hunneröds mosse (Lemmeströkärret) 2007.

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2010. Beslut om bildande av naturreservatet Hunneröds mosse och Frisbjär i Svedala kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2010. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Hunneröds mosse och Frisbjär.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Hunneröds mosse SE0430145.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturvårdsverket. 2007. Myrskyddsplan för Sverige. Objekt i Skåne län. Rapport 5670.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE005 Börringesjön och Klosterviken (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Mycket höga biotop- och artvärden främst knutna till den grunda slättsjön och strandskogarna samt rikkärr och betesmarker med lång hävdkontinuitet som resulterat i högsta klassning i tidigare regionalt och kommunalt naturvårdsprogram.

Beskrivning

Börringesjön är en grund slättsjö som har bildats som en så kallad dödissjö. Sjön har sänkts i omgångar från 1800-talet till 1960. Klosterviken har då snörts av och blivit en egen sjö. Sjösänkningarna har även medfört att vassvegetationen breder ut sig längs flera strandavsnitt och i grunda vikar. Börringesjön är mycket näringsrik och får sommartid regelbundna och mycket kraftiga algblomningar av blågrönalger. Spillvattenutsläpp från slakteriet i Ugglarp som pågick fram till 1983 men även läckage från omgivande jordbruksmark har bidragit till höga näringshalter i sjön. Mer än 35 års mätningar av grumligheten i sjön visar att den är högre än i andra sjöar i området. Det beror främst på att mängder av fina lerpartiklar rörs upp av vindar och vågor i det lösa bottensedimentet. Fiskeproduktionen är relativt låg med en stor andel rovfisk (främst gös). Fiskeförbud på ål råder tills vidare i Börringesjön på grund av höga halter av PFOS (perfluoroktylsulfonsyra) och PFOA (perfluorokarboxylsyra). Ämnena härstammar från brandsläckarskum som använts vid brandövningar på Malmö Airport. Börringesjön har i arbetet med miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag” pekats ut av Naturvårdsverket som ett regionalt värdefullt vatten.

Fågellivet i och kring sjön är rikt och här häckar bland annat mindre hackspett, svarttärna, grågås, änder och skäggdoppingar samt tidvis sommargylling, pungmes, flodsångare och trastsångare. Många rovfåglar övervintrar kring sjön. I norra delen förekommer ekoxe i de

gamla ekarna. Trollfladdermus och sydfladdermus förekommer regelbundet. Omgivningarna kring sjön består av bokskogssluttningar och ängs- och hagmarker. Floran är rik med smörbollar, majnycklar, ängsnycklar, tätört med mera. I sjön växer vattenaloe, sprängört och vattenbläddra. Svampfloran är också rik med arter som långgömming, blek fjunfoting, tårticka och stenticka och bronssopp. Flera sällsynta lavar växer på äldre träd kring Börtingekloster slott. År 2000 hittades en lång rad rödlistade vedskalbaggar i området, totalt 36 arter enligt dåvarande rödlista. I nordväst finns en askskog med rik flora.

Biotopvärden

Främst gammal ädellövskog och trädrika gräsmarker, sumpskog och slättsjö samt rikkärr.

Artvärden

Totalt har 120 rödlistade arter noterats i området. Av dessa är 16 kärlväxter, fem lavar, en svamp, 26 insekter, en mollusk och 70 fågelarter. Bland de hotade arterna kan nämnas arter som är knutna till strandmiljöerna och kärrmarker som, plattsäv (VU), småvänderot (VU) och större grynsnäcka (VU). Flertalet rödlistade arter återfinns i de äldre ädellövskogarna med arter som lundäxing (EN), gulvit blekspik (VU), rosa lundlav (VU), trubbtandad lövknäppare (VU), bokskogsrödbeck (VU), lövstumpbagge (VU), alléblomfluga (VU), mörkbent kamklobagge (VU), gulbrokig barakfluga (EN), mindre parkblomfluga (VU) och svart hålblomfluga (VU). I anslutning till sjön finns arter som blomvassbock (VU), bläsand (VU) och svarttärna (VU).

Ekologiska samband

Utgör värdestrakt för ädellövskog, med viktiga spridningsstråk norrut mot Fjällfotasjön och österut mot Havgård i GI:S planeringsunderlag. Börtingesjön utgör limnisk värdestrakt och har spridningssamband med Fjällfotasjön i norr. Segeå är ett viktigt stråk för den limniska miljön västerut. Gräsmarkerna i området har kanske främst spridningssamband med varandra, men närliggande värdestrakt för gräsmark finns norr om Svedala och andra gräsmarker i öst vid Frisbjär och Lyngsjön.

Förutsättningar för bevarande

Bevara äldre varierade ädellövskogar och hagmarker med förekomst av död ved. Ingen negativ påverkan på vattenkvalitet eller hydrologin i sjön och kringliggande våtmarker. Fortsatt beteshävd av gräsmarkerna. Fortsatt arbete med att förbättra sjöns vattenkvalitet.

Status

- Strandskydd runt sjön och dammen (upp till 300 meter).
- Området är av riksintresse för naturvård, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P., Arup, U., Hansson, S-Å & Huggert, L. 2001. Rödlistade arter i sydsvenska trädmiljöer. En översiktlig inventering av lavar, mossor, svampar och vedinsekter i 20 områden. Naturskyddsföreningen i Skåne.

- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Davidsson, T. 2003. Börringesjön, Yddingesjön och Havgårdssjön Vattenkvalitet och åtgärdsförslag. Rapport av Ekologgruppen till Segeåns vattendragsförbund.
- Ekologgruppen. 2008. Naturvårdsprogram för Svedala kommun. Svedala kommun.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturcentrum AB. 2011. Inventering av fladdermöss i Skåne 2010. Med särskild inriktning på barbastell och rika bokskogsmiljöer. Rapport till Länsstyrelsen Skåne.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.
- VISS. 2022. Börringesjön. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

SVE006 Björkesåkrasjön (klass 1)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden främst knutna till den grunda slättsjön med omfattande vassar, betade strandängar och äldre strandskog. Samma klassning gjordes för de samlade naturvärdena i det regionala naturvårdsprogrammet 1997.

Beskrivning

Björkesåkrasjön är en betydelsefull fågelsjö med omfattande strandängar, naturbetesmarker, sumpskogar och gamla träd, samt hyser flera rödlistade arter. Den grunda sjön är inte mycket

mer än en meter djup i medeldjup och är bevuxen med omfattande vassar och flytbladsvegetation. Björkesåkrasjön är näringsrik men då sjön har en väl utvecklad undervattensvegetation som konkurrerar ut växtplankton så har sjön inte samma problem med algblomning sommartid som kringliggande sjöar. I sjön förekommer sex fiskarter – abborre, braxen, gädda, mört, sutare och ål. Björkesåkrasjön har i arbetet med miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag” pekats ut av Naturvårdsverket som ett regionalt värdefullt vatten. Runt sjön förekommer delvis täta bårder med videbuskage. På västra sidan finns stora fuktängar som fortfarande hävdas genom bete. I norr och söder finns strandskogar med al och äldre ädellövskog på sluttningarna ner mot sjön. I området finns häckfåglar som spillkråka, mindre hackspett och gröngöling som lever i skogmark och arter som rördrom, sävsparv och brun kärrhök som lever i sjön och dess vassar. Floran är artrik med bland annat desmeknopp, strandviol, bandnate, kärrviol och jordtistel. Bland insekterna kan nämnas svartbrun klaffmätare och brun sikelvinge.

Biotopvärden

Näringsrik slättsjö, fuktiga betesmarker med lång kontinuitet, strandskogar och äldre ädellövskog.

Artvärden

Totalt har ett 60-tal rödlistade arter noterats i området varav flertalet är fågelarter. Bland de hotade arterna kan nämnas bandnate (VU), strandviol (VU), småvänderot (VU), årta (EN), brunand (EN) och grönfink (EN).

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för ädellövskog med viktiga spridningsstråk norrut till Häckeberga och söderut till Havgård. Spridningssamband finns med närliggande gräsmarker till exempel vid Lyngsjön. Björkesåkrasjön utgör limnisk värdestrakt med spridningssamband via Björkesåkraån till Häckebergasjön. Värdestrakt för våtmark i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på vattenkvalitet och hydrologi. Fortsatt beteshävd och bevarande av äldre träd och död ved. Begränsa störning på fågelliv och vilt.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvård, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000)
- Strandskydd runt sjön (upp till 300 meter).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Eklöv, A. 2003. Fiskar och fiske i Lunds kommun. Rapport av Eklövs Fiske & Fiskevård till Lunds kommun.
- Ekologgruppen. 2008. Naturvårdsprogram för Svedala kommun. Svedala kommun.

- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- VISS. 2022. Björkesåkrasjön. VattenInformationSystem Sverige hemsida.
- Svedala kommun. 1999, 2008. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE007 Prästaskogen (klass 2)

Foto: Alex Regnér/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplat till äldre ädellövskog, gräsmarker med lång hävdkontinuitet och rikkärr som motiverat Natura 2000-område och naturreservat. I den samlade regionala bedömningen 1997 och i det kommunala naturvårdsprogrammet har området fått klass 1 men den begränsade arealen och svaga kriterier för att nå klass 1 har gjort att området bedömts i klass 2.

Beskrivning

Prästaskogen är ett variationsrikt område med bok- och ekblandskogar, betesmark och rikkärr. Här finns gamla bokar och ekar och mycket död ved med förutsättningar för tickor, lavar och vedlevande insekter samt en rik viltfauna med kronhjort och dovhjort. Lövgroda förekommer i omgivningen. Det finns en rik hävdflora med bl.a. blåtåtel, kalkkärrmossa, loppstarr, åkerkulla, kärrjohannesört, majnyckar och majviva rikkärret.

Biotopvärden

Rikkärr, äldre ädellövskog, ängs- och hagmark med lång hävdkontinuitet.

Artvärden

Ett stort antal naturvårdsarter varav 19 rödlistade arter är noterade från området som inte är speciellt välundersökt. Bland de hotade arterna kan nämnas majviva (NT), kärrjohannesört (NT), småvänderot (VU), bokvårslav (NT), rosa lundlav (VU) och almlav (VU). I området finns också rödlistade fågelarter som entita (NT), svartvit flugsnappare (NT) och grönsångare (NT).

Ekologiska samband

Är del av den större värdetrakten för ädellövskog i sydvästra Skåne, med landskapsekologiska samband med Häckeberga i norr och Hunneröd-Havgård i söder. Närliggande sammankopplade skogar finns runt Björkesåkrasjön. Värdetrakt för våtmark. Limniska värdekärnor med spridningslänkar till Björkesåkrasjön i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt hävd av gräsmarkerna och rikkärret utan gödselpåverkan eller hydrologisk påverkan. Röjning av igenväxningsvegetation i rikkärret och åtgärdande av avvattande körspår. Skogen ska vara fortsatt variationsrik och flerskiktad med en artrik sammansättning och förekomst av död ved. Naturreservatet innebär att förutsättningarna för att bevara områdets värden är goda.

Status

- Området ingår i naturreservatet Prästaskogen (2003).
- Området ingår i Natura 2000-område Lemmeströtorp SE0430132 (2004).
- Hela området är av riksintresse för naturvård, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Blomberg, P. 2019. Bevarandevärden på Romeleåsen. Underlag för materialförsörjningsprogram. Rapport 2019:18 Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2013. Beslut om bildande av naturreservatet Prästaskogen i Svedala kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2013. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Prästaskogen i Svedala kommun.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Lemmeströtorp SE0430132.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE008 Torreberga ängar (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga artvärden främst avseende fåglar och kärlväxter. Området har bedömts som klass 1 i tidigare regionala och kommunala naturvårdsprogram. De begränsade biotopvärdena och artvärden som ur ett regionalt perspektiv inte når upp till klass 1 medför att bedömningen idag är att de biologiska värdena motsvarar klass 2.

Beskrivning

Torreberga ängar är ett låglänt område som ligger kring Torrebergabäcken och som till stor del hävdas genom bete och slåtter. Här finns även ett rikt fågelliv med många häckande fåglar och flera tillfälligt besökande, och ibland sällsynta, fågelarter. Bland regelbundet rapporterade arter kan nämnas pungmes, sävparv, gulspurv, backsvala, hussvala, buskskvätta, kungsfiskare, svart röstjärt och stare. Fågellivet är som rikast kring de många dammarna. På de torra backarna växer hedblomster och mindre blåvinge har påträffats. Sydfladdermus har observerats i området. Betesmarkerna domineras av fuktängsvegetation. Ett mindre område med torrängsvegetation finns på Åbacken i södra delen av området. Området fortsätter i norr in i Staffanstorps kommun.

Biotopvärden

Fuktig ängs- och betesmark som delvis har lång hävdkontinuitet. Våtmarker, vattendrag och dammar med limniska värden och stor betydelse för fågellivet

Artvärden

Totalt har ett 30 rödlistade arter påträffats i Svedala-delen av området. Bland dessa kan kösa (NT), lungrot (VU) och mjukdån (NT) nämnas. Den södra sidan av bäcken är betydligt mindre välbesökt än den norra delen (inom Staffanstorps kommun) och antalet artobservationer från området är därför lågt.

Ekologiska samband

Torrebergabäcken har limniska kvaliteter även om den är påverkad av näringsämnen från jordbruket. Vattendraget knyter samman Eksholmssjön med Segeå. I övrigt ligger Torreberga ängar ganska isolerat i jordbrukslandskapet vilket dock inte påverkar de lätttrörliga fåglarna särskilt mycket. Gräsmarkerna utgör till stor del värdekärnor i GI:s planeringsunderlag och har spridningssamband med andra gräsmarker.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd och bibehållen vattenkvalitet i dammar, våtmarker och vattendrag.

Status

- Strandskydd längs ån (upp till 100 meter).
- Hela området är av riksintresse för naturvärden, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Staffanstorp kommun. 1995. Naturvårdsprogram för Staffanstorps kommun.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.
- VISS. 2022. Torrebergabäcken. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

SVE009 Törringelund (klass 2)

Foto: Mikael Olofsson / Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden främst knutna till äldre ädellövträd vilket har motiverat bildande av naturreservat. Den samlade regionala bedömningen 1997 och bedömningen i det kommunala naturvårdprogrammet är klass 1 men den begränsade storleken och delvis begränsade biotop- och artvärden har motiverat den aktuella bedömningen som klass 2.

Beskrivning

Törringelund är en ädellövskog på backarna nordväst om Törringe kyrka och omges av åkermark. Området har en rik flora och fauna med många lundväxter, vedlevande svampar och fåglar. Törringelund är ursprungligen en hjorthage som troligen anlagts under medeltiden. Området har en lång kontinuitet som trädbärande mark och anges på kartor från 1700-talet som en trädrik betesmark. I norra delen av området ligger en damm som kantas av alsumpskog i norra kanten. Kring parkeringen i norr finns ett flertal fristående och vidkroniga ekar som hyser rödlistade tickor som tårticka och oxtungssvamp. Fältskiktet är rikt i den norra delen med vitsippor, skogsbingel och inslag av ramslök och liljekonvalj.

Biotopvärden

Äldre ädellövskog med varierad träslagssammansättning, flerskiktad med en hel del buskar och yngre träd bland de äldre träden samt förekomst av död ved och ihåliga träd.

Artvärden

Totalt har 36 rödlistade arter noterats i området. Bland dessa kan nämnas ekticka (NT), tårticka (VU), prakttagging (EN), oxtungssvamp (NT), rotsopp (NT), stor tratticka (NT),

almsnabbvinge (NT), stare (VU), sommargylling (EN), mindre hackspett (NT), spillkråka (NT), knottrig rottryffel (NT) och buskskvätta (NT).

Ekologiska samband

Området ligger relativt isolerat i slättlandskapet och närmaste bestånd av äldre ädellövträd är kring Skabersjö slott cirka en kilometer åt nordöst. Området utgör värdekärna och värdeattrakt för ek/ädellövträd i öppna landskap i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Bevara förekomst av död ved, gamla ihåliga träd och möjlighet för ersättningsträd till de äldre träden. Naturreservatet bidrar till goda förutsättningar för bevarande.

Status

- Ingår i Naturreservat Törringelund (2020).
- Hela området är av riksintresse för naturvård, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Brunet, J. 2007. Från ollonskog till pelarsal – Förändringar i skogsareal och beståndsstruktur efter införandet av modernt skogsbruk på Skabersjö gods 1838. Rapport 35, Institutionen för sydsvensk skogsvetenskap SLU.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2020. Beslut och skötselplan för naturreservat Törringelund.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE010 Hyby hage (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden främst knutna till ett mosaiklandskap bestående av gräsmarker med lång hävdkontinuitet och ett stort antal dammar och kärr som har gett hög klassning i regionala och kommunala naturvårdsprogram. Tyvärr har området påverkats negativt genom gödsling och bristande hävd vilket medför att klassningen har sänkts till klass 2.

Beskrivning

Hyby hage är ett större beteslandskap mellan Hyby och Holmeja. Terrängen är kuperad i ett typiskt dödislandskap med många dammar och kärr i svackorna. De öppna hagmarkerna har kontinuitet i hävden men delar är gödselpåverkade och andra delar är igenvuxna med sly och björnbärssnår. I området finns bland annat backsippa, brudbröd, solvända och kattfot på torra backar. Här finns en riklig förekomst av buskage, snår och träddungar. Markförhållandena är varierade med både rikkärr och fattigkärr. Många jordvallar och hålvägar visar på lång kulturpåverkan. Torvtäkt har skapat ytterligare småvatten i området. Fåglar som buskskvätta, törnskata, gulsparv och näktergal finns i områdets buskmarker och i dammarna förekommer bland annat gråhakedopping, smådopping och gravand. I områdets många småvatten finns flera arter groddjur och här fanns åtminstone tidigare klockgroda. Under senare år har en stor population av lökgroda upptäckts i området.

Biotopvärden

Variationsrika gräsmarker med lång hävdkontinuitet och varierad fältskiktssammansättning samt inslag av småvatten och kärrmarker i svackorna.

Artvärden

Totalt har 65 rödlistade arter noterats i området. Bland de hotade arterna kan nämnas revig blodrot (VU), stare (VU), violett fingersvamp (VU), storspov (EN), mörk solvända (VU), backsippa (VU), lökgröda (VU) och ängsmetallvinge (NT).

Ekologiska samband

Områdets innehar värdekärnor för gräsmark i GI:s planeringsunderlag och har spridningssamband med bland annat Kyrkängarna i öst. Limniska spridningslänkar till Torrebergabäcken.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Ingen hydrologisk påverkan eller negativ påverkan på vattenkvaliteten i dammar och kärr. Området har möjlighet att restaureras för att återfå förlorade biologiska värden.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P. 2004. Upptäcktsfärder i det sydvästska backlandskapet. Kapitel 3.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberget till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. M fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE011 Ryds ängar (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplade till gräsmarker med lång hävdkontinuitet och rikkärr. Både i det regionala naturvårdsprogrammet 1997 och i det kommunala 1999 bedömdes området som klass 2.

Beskrivning

En kuperad betesmark i kanten av större skogsområde i backlandskapetets västra del. På flera ställen tränger grundvatten fram i backarna och översilar sluttningarna. I svackorna finns kärr och fuktängar med rik vegetation. Arter som krissla, ängsskära, smörbollor, gökblomster, rödkämpor och darrgräs är hävdindikatorer som förekommer eller har förekommit i området. Här finns fortfarande en riklig förekomst av gullviva. Området har varit ohävdad i ett antal år och dikning har skett i källkärren relativt nyligen vilket har påverkat naturvärdena negativt.

Biotopvärden

Källkärr, rikkärr och gräsmarker med lång hävdkontinuitet.

Artvärden

Totalt har 11 rödlistade arter noterats. Bland dessa kan nämnas stor bockrot (EN), desmeknopp (NT), åkerkulla (NT), kärrjohannesört (NT), vårstarr (NT), sommarfibbla (NT), backsippa (VU) och svinrot (NT).

Ekologiska samband

Hydrologiskt unika tidigare hävdade källkärr som är mycket sällsynta i Skåne. Relativt isolerad förekomst av gräsmarker med lång hävdkontinuitet. Limnisk spridningslänk till Sege å i GI:s planeringsunderlag. Området ligger i utkanten av värdetrakt för ädellövskog.

Förutsättningar för bevarande

Återupptagen beteshävd utan gödselpåverkan och med återkommande röjningar av sly. Ingen negativ hydrologisk påverkan.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).
- Stora delar av området är av riksintresse för friluftslivet, Torup (2017).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE012 Arrie backar (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som framför allt finns i den del av området som ligger i Vellinge kommun.

Beskrivning

Före detta grustag som delvis har vuxit igen. Område ligger huvudsakligen i Vellinge kommun och är idag ett populärt strövområde. En större sjö har bildats i täktens djupare del och har blivit värdefull för fågellivet. I sjön finns stora mängder vitfågel och änder, men även sällsyntare gäster som svarthalsad dopping och smådopping. Under häckningssäsongerna 2014 och 2015 rapporterades ett par av svarthalsad dopping från sjön. Tidigare var området viktigt för hotade groddjur och här fanns flera sällsynta kärlväxter. Igenväxningen har dock påverkat dessa värden negativt. Tidigare har här funnits strandpadda och lökgroda. Senaste uppgiften av lökgroda är från år 2000 och för strandpadda 1997. Bland mindre vanliga kärlväxter finns uppgifter om kösa, mjukdån, piggtistel, hedblomster, solvända och jordtistel.

Biotopvärden

Sjö, dammar och kärr omgivna av kuperade sandiga marker under igenväxning.

Artvärden

Totalt har 5 rödlistade arter noterats i delen som ligger i Svedala kommun sedan 1990. Bland dessa kan nämnas lökgroda (VU), strandpadda (NT) och drillsnäppa (NT). Lökgroda och strandpadda har dock inte noterats sedan 1990-talet.

Ekologiska samband

Del i område med sandiga marker som tidigare utnyttjats för grustäkter. Gräsmarkerna har spridningssamband till bland annat Käglinge hästbacke i norr.

Förutsättningar för bevarande

Återkommande störningar av fältskiktet för att blottlägga sand och röjning av buskar och lövsly.

Status

- Gränisar till naturreservatet Arriesjön-Risebjär (2013).
- Strandskydd (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Hillbur, P. 2009. Närnaturens mångfald. Planering och brukande av Arriesjöns strövområde. Malmö högskola.
- Länsstyrelsen Skåne. 2013. Beslut om bildande av naturreservatet Arriesjön-Risebjär.
- Länsstyrelsen Skåne. 2013. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Arriesjön-Risebjär.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE013 Eksholm (klass 2)

Foto: Maria Sandell/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden främst knutna till äldre ädellövskog som motiverat naturreservat och Natura 2000-område. Både i det tidigare naturvårdsprogrammet från 1997 och i det kommunala naturvårdsprogrammet har området fått klass 1, men den begränsade arealen gör att bedömningen idag är klass 2 ur ett regionalt perspektiv.

Beskrivning

Eksholmssjön är ett typiskt exempel på en sjö som bildats i en dödisgrop. Sjön är naturligt sur och humusrik på grund av tillrinningen från de omgivande torvmarkerna. Sjön är grund med djupa bottensediment och en storbladig flytbladsvegetation. Arter som finns i sjön är vattenblink, gaffelmossa och vit näckros. Ett tjugotal arter trollsländor finns kring sjön, där den mest intressanta tveklöst utgörs av kilfläckslända, som här har en stor population. Röd flickslända finns som enstaka exemplar, medan andra flicksländor som ljus lyrflickslända, mörk lyrflickslända, sjöflickslända, större kustflickslända och större rödögonflickslända är vanligare. Av de större arterna ser man ofta blågrön mosaikslända, brun mosaikslända, höstmosaikslända, tidig mosaikslända, guldrollslända, metallrollslända och större sjötrollslända. Norr om Eksholmssjön finns ett variationsrikt landskap med ädellövskog, alkärr, ängsmark och små åkerlappar. Många gamla ekar och bokar finns i området. Till skalbaggsfaunan i området hör bland annat ekoxe, bokoxe, taggbock och orange rödbeck. Fältskiktet består av ris-kruståteltyp, lågörttyp samt högörttyp. Vanliga arter är myskmadra, gulplister, harsyra, skogsbingel, buskstjärnblomma, lundstjärnblomma och lundslök. Buskskiktet är svagt utvecklat. En del av området blev domänreservat redan på 1950-talet.

Biotopvärden

Äldre ädellövskog och sjö med strandskog.

Artvärden

Totalt har cirka 50 rödlistade arter noterats i området. Av dessa är fyra rödlistade lavar: elegant sköldlav (NT), bokvårtlav (NT), grönig filtlav (NT) och blek kraterlav (VU). Tolv av de noterade insekterna finns på rödlistan, däribland skeppsvarvsfluga (NT), molnfläcksbock (NT), taggbock (NT), bokblombock (VU), stor plattnosbagge (NT), ekbrunbagge (NT), mulmknäppare (VU) och ekbrunbagge (NT). Andra rödlistade arter är mindre hackspett (NT), spillkråka (NT), piggtistel (NT), vårstarr (NT), kösa (NT), lundäxing (EN), åkerkulla (NT), oxtungssvamp (NT), kastanjesopp (NT), tårticka (VU) och sydlig sotticka (NT).

Ekologiska samband

Ädellövskogsmiljöerna ingår i en större värdestrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Särskilt viktiga samband söderut och österut till Fjällfotasjön respektive Yddingesjön. Området innehar värdekärnor för sumpskog och angränsar till en stor värdestrakt åt söder vid Fjällfot ljunng. Ingår i värdestrakt för våtmarker som sträcker sig förbi Yddingesjön. Eksholmssjön ingår i en limnisk värdestrakt och har spridningslänkar till Torrebergabäcken.

Förutsättningar för bevarande

Bevara och utveckla de biologiska värdena i ädellövskog och sumpskog med för regionen representativ flora och fauna som får utvecklas fritt med intern dynamik. Bevara en stor andel gamla träd med hög andel död ved för en rik vedlevande insektsfauna. Bevara en dystrof sjö. Hävd av de öppna markerna för att vidmakthålla värdefulla brynmiljöer. Bevara vattenkvaliteten i sjön.

Status

- Stora delar ingår i naturreservatet Eksholm (2003).
- Stora delar tillhör Natura 2000-område Eksholm SE0430133 (2004).
- Strandskydd runt sjön (upp till 300 meter).
- Hela området är av riksintresse för naturvärden, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Enell, M. 1985. Eksholmssjön – en skånsk sjö med lågt PH – Sjöns fysikaliska och kemiska förhållanden. Lunds universitet.
- Länsstyrelsen Skåne. 2003. Beslut om bildande av naturreservatet Eksholm.
- Länsstyrelsen Skåne. 2003. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Eksholm.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Eksholm SE0430133.

- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- VISS. 2022. Ekholmssjön. VattenInformationsSystem Sveriges hemsida.
- Phalagorn Bergström, S. 2019. Ekholmssjön, Eksholms naturreservat lördagen 3 augusti 2019. Pugghatten, Nr 2 och 3 – 2019. Skånes Mykologiska Förening.
- Sandsten, H. 2003. Vattenväxter i skånska sjöar. En jämförelse mellan 1970-talet och 2002. Länsstyrelsen Skåne.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE014 Resåkralunden (klass 2)

Foto: Alex Regnér/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotopvärden kopplat till äldre ädellövskog och rester av ängsflora motiverade klass 1 i den regionala bedömningen 1997 och i det kommunala naturvårdsprogrammet 1999. Områdets begränsade storlek och artvärden gör att området idag bedöms som klass 2.

Beskrivning

Området består av en hagmark som har vuxit igen till ädellövskog med stor ålders- och trädslagsblandning. Gläntor med ängsflora finns fläckvis kvar men trädskiktet sluter sig allt mer. Längs med stenmurar står flera gamla och grova ekar och bokar varav några är av utmarkskaraktär. Utöver ek och bok finns det ett betydande inslag av avenbok i området. I fältskiktet finner man bl.a. vitsippa, liljekonvalj och desmeknopp. Resåkralunden är ett ostört

område med ett rikt djurliv och här vistas regelbundet klövvilt. En stor del av området är skogligt biotopskyddsområde.

Biotopvärden

Äldre ädellövskog med stor variation i trädslagssammansättning, ålder och skiktning. Riklig förekomst av död ved.

Artvärden

Totalt har 15 rödlistade arter noterats. Bland dessa kan nämnas stare (NT), mindre hackspett (NT), spillkråka (NT), skalbaggar Silusa rubiginosa (VU) och Nosodendron fasciculare (EN), ädellövstumpbagge (VU), ekbrunbagge (NT), prydnadsbock (NT), desmeknopp (NT), bokvårtlav (NT) och oxtungssvamp (NT). Området är dock svårtillgängligt och dåligt undersökt.

Ekologiska samband

Ingår i värdestrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag och har spridningssamband främst västerut till Eksholm och skogarna kring Fjällfotasjön.

Förutsättningar för bevarande

Bevara äldre träd och död ved. Frihuggning av gamla ekar och bokar.

Status

- I området finns två skogliga biotopskyddsområden, 2009:67 & 2009:68.
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE015 Havgårdssjön (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden främst knutna till sjön, strandskogar och betesmarker vilka har motiverat hög klassning i de regionala och kommunala naturvårdsprogrammen. Den samlade regionala bedömningen 1997 var klass 2 och den kommunala bedömningen 1999 klass 1. Idag är bedömningen av de regionala biologiska värdena klass 2.

Beskrivning

Havgårdssjön är en liten, näringsrik källsjö i Sege ås avrinningsområde. Sjön har ett litet tillrinningsområde i förhållande till sjöytan och den teoretiska uppehållstiden är lång. Sjön omges av ett böljande kulturlandskap med åker- och betesmark och ädellövskog närmast sjön. Det finns inga ytliga tillflöden till sjön, grundvattentillströmningen kan dock vara relativt stor. Havgårdssjön har i arbetet med miljömålet ”Levande sjöar och vattendrag” pekats ut av Naturvårdsverket som ett regionalt värdefullt vatten.

Sjön är nästan rund förutom att den markanta halvön Turestorpsö sticker ut i sjöns sydvästra del. På halvön syns resterna av en borganläggning från 1300-talet. Djurlivet är rikt kring sjön med bland annat mycket vilt. I faunan ingår bl.a. sumpskogslöpare, äkta målarmussla och sjöbärnstenssnäcka. Vegetationen runt sjöns stränder uppvisar arter som vitskråp, källgräs, agnsäv, höstlånke och jättestarr. Sjön har en mycket rik undervattensvegetation, bland annat finns uddnate och hjulbladsmöja. Enligt provfisken är andelen rovfisk liten och andelen vitfisk stor. Troligen är stor braxen idag en födoresurs för fiskgjuse och havsörn som håller till i området. Under vintern kan stranden vara full av lämningar av stor braxen. Havgårdssjön har ett rikt fågelliv med många fågelarter. Bland annat finns det gott om rovfåglar, och här har man ovanligt stor chans att få se havs- och kungsörnar året om. En stor mängd gäss brukar övernatta i

sjön vintertid och stora mängder skrake kan uppehålla sig i sjön vid isfria vintrar. På södra och nordöstra sidan finns strandskogar med rik flora. Här förekommer bland annat lundarter som vårärt, vitskråp, gullviva och sankt Pers nycklar. På halvön Turetorpsö och betesmarkerna innanför finns ett flertal gamla vidkroniga ädellövträd, främst ekar.

Biotopvärden

Äldre ädellövträd i gräsmarker, sjö, strandskogar.

Artvärden

Totalt har 74 rödlistade arter noterats i området, nästan alla fågelarter. Bland övriga arter kan nämnas uddnate (NT), plattsäv (VU), småtörel (NT), jordtistel (NT), desmeknopp (NT), sumpskogslöpare (NT) och äkta målarmussla (NT).

Ekologiska samband

Ingår i värdestrakt för ek/ädellövsträd i öppna landskap och gränsar till Havgårdsskogen som utgör värdestrakt för ädellövskog i Grön infrastrukturens planeringsunderlag. Limnisk värdestrakt med spridningslänkar till Klosterviken och Börringessjön.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på vattenkvaliteten. Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Bevara äldre träd och död ved.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvård, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).
- Strandskydd runt sjön (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Dahlberg, M. 2006. Redovisning av Sötvattenslaboratoriets nätprovfisken i sjöar år 2005. Fiskeriverket.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturcentrum AB. 2011. Inventering av fladdermöss i Skåne 2010. Med särskild inriktning på barbastell och rika bokskogsmiljöer. Rapport till Länsstyrelsen Skåne.
- VISS. 2022. Havgårdssjön. VattenInformationsSystem Sveriges hemsida.
- Sandsten, H. 2003. Vattenväxter i skånska sjöar. En jämförelse mellan 1970-talet och 2002. Länsstyrelsen Skåne.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE016 Havgårdsskogen (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotopvärden som främst är knutna till äldre ädellövskog. År 1997 gjordes bedömningen att de samlade naturvärdena var klass 1 för hela skogsområdet mellan Havgård och Kullatorpet men stora delar av skogsmarken består av ungskog eller granplantering. Bedömningen är därför annorlunda för de biologiska värdena idag och området bedöms som klass 2.

Beskrivning

Ädellövskogsområde i backlandskap med varierade markförhållande. Skogen domineras av näringsrik bokskog med rik flora och partier med högstubbar och lågor, som utgör värdefulla miljöer för vedlevande arter. Ett tiotal gamla överståndare av bok har lämnats i bokskogen på västslutningen mot Havgårdssjön. Norra delen av höjdplatån har ett större bestånd med vitskråp. Ramslök förekommer i stora bestånd i svackor. Området har en rik fjärilsfauna med flera rödlistade arter. Närmast Havgårdsgård ligger en hagmark med många äldre lövträd. Partier med sumpskog och kärr finns i svackorna. 2001 påträffades sex rödlistade lavar i skogen närmast Havgård, tre rödlistade svampar och sex rödlistade vedinsekter

Biotopvärden

Äldre ädellövskog med delvis rika markförhållanden.

Artvärden

Totalt har cirka 30 rödlistade arter noterats i områdets del inom Svedala kommun. Bland dessa kan nämnas större sågsvartbagge (NT), Nosodentron fasciculare (EN), bokblombeck (VU), dvärgstumpbagge (NT), korallticka (NT), bokvårtlav (NT), buskvicker (EN), hålnunneört (NT), skugglosta (NT), skogssvingel (NT), storgröe (NT), vippärt (NT), kärrjohannesört (NT) och

åkerrotttoppa (NT). Brun tibastmal (CR) har sin enda kända förekomst i landet i området som sträcker sig in i Trelleborgs kommun.

Ekologiska samband

Är del av den större värdetrakten för ädellövsskog i sydvästra Skåne, med närliggande avstånd till Prästaskogen. Limniska spridningslänkar till Näsbyholmssjön.

Förutsättningar för bevarande

Bevara äldre träd, ihåliga träd och död ved. Gynna tibast för att bevara tibastmalen.

Status

- I området finns två biotopskyddsområden, 2005:737 & 2005:738.
- Hela området är av riksintresse för naturvård, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Blomberg, P., Arup, U., Hansson, S-Å & Huggert, L. 2001. Rödlistade arter i sydsånska trådmiljöer. En översiktlig inventering av lavar, mossor, svampar och vedinsekter i 20 områden. Naturskyddsföreningen i Skåne.
- Länsstyrelsen i Malmöhus län. 1997. Från Kullaberg till Sandhammaren. Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE017 Sörbyrånna och Börringe mad (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplat till våtmarken med omgivande betesmark. Området gränsar till Grönalund och Sörby Kratt i Trelleborgs kommun.

Beskrivning

Sörbyrånna är en geologiskt intressant tappningsrånna från slutskedet av senaste istiden som under lång tid har hävdats som ängs- och hagmark. Tidigare har här funnits slättergubbe och svinrot men fortfarande finns flera hävdindikatorer kvar i florán. Rännan håller på att växa igen med främst hagtorn. Strax väster om rännan ligger en nyskapad våtmark i betesmark som på kort tid har utvecklat höga värden för fågellivet, särskilt för rastande andfåglar

Biotopvärden

Gräsmarker med lång hävdkontinuitet. Större våtmark i betesmark.

Artvärden

Få rödlistade arter i rännan men flera naturvårdsarter. I angränsande område Grönalund finns fler rödlistade arter. Våtmarken lockar många fågelarter som smådopping (NT), tofsvipa (VU), skedand (NT) och blå kärnhök (NT).

Ekologiska samband

Relativt isolerad förekomst av gräsmark med lång hävdkontinuitet. Våtmark i ett landskap med slättsjöar och småvatten av stor betydelse för fågellivet. Börringsjön och Havgårdssjön är två närliggande sjöar.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan och röjning av igenväxande buskvegetation. Ingen negativ påverkan på vattenkvaliteten i våtmarken.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvård, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Ekologgruppen. 2008. Naturvårdsprogram för Svedala kommun. Svedala kommun.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE018 Västerskog (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Äldre ädellövskog och gräsmarker med höga biotop- och artvärden. Den regionala samlade bedömningen 1997 var klass 1 för den östra betade delen och klass 2 för den västra skogsklädda delen. Betesmarken är negativt påverkad av tidigare uppodling och gödsling och når inte upp till klass 1. De biologiska värdena bedöms därför som klass 2 för hela området.

Beskrivning

Öster om Torups-området finns ett skogsområde med äldre ädellövskog samt gräsmarker som delvis har lång hävdkontinuitet. Området är kuperat med flera kärr och småvatten i sänkorna. Delar av skogsområdet är biotopskyddsområde med riklig förekomst av död ved. Betesmarken i öster har delvis varit uppodlad i början av 1900-talet men här finns brantare partier och kantzoner med hävdkontinuitet. De många småvattnen och kärren i sänkorna samt etablerad buskvegetation bidrar till variationen i vegetationstyper.

Biotopvärden

Äldre ädellövskog och gräsmarker med lång hävdkontinuitet samt många småvatten och kärr.

Artvärden

Ett tiotal rödlistade arter har påträffats i området, bland annat lundäxing (EN), backsippa (VU), vårstarr (NT), storgröe (NT), större vattenbagge (NT) och smal dammsnäcka (NT).

Ekologiska samband

Ingår i värdestrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag och angränsar till Torups bokskog. Gräsmarkerna har spridningssamband med andra gräsmarker i landskapet.

Förutsättningar för bevarande

Bevara äldre träd och viktiga substrat och strukturer. Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan.

Status

- Ett skogligt biotopskyddsområde finns i nordost, 2007:627.
- Området är av riksintresse för naturvärden, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Området är av riksintresse för friluftslivet, Torup (2017).
- Strandskydd längs bäcken (upp till 100 meter).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Ekologgruppen. 2008. Naturvårdsprogram för Svedala kommun. Svedala kommun.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE019 Segeådalen (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplat till ån och omgivande gräsmarker som samverkar med den del av området som ligger i Malmö kommun. I den samlade bedömningen 1997 fick den sydvästra delen klass 2 och angränsande del i Malmö kommun fick klass 1. Bedömningen idag är att hela dalgången motsvarar klass 2.

Beskrivning

Segeå rinner i en markant dalgång strax väster om Skabersjö slott. Huvuddelen av dalgången har tidigare varit uppodlad men är idag betesmark. I dalgångens södra del finns ohävdade partier. Markförhållanden skiftar från kärr och fuktängar intill ån till torrängar på sluttningarna på dalgångens sidor. Här finns en hel del hävdberoende kärlväxter samt den sällsynta sandödlan som förekommer längs med järnvägen.

Biotopvärden

Gräsmarker med lång hävdkontinuitet och våtmarker kring Segeå.

Artvärden

I området har ett flertal naturvårdsarter påträffats varav 18 är rödlistade. Bland dessa kan nämnas åkerfibbla (VU), vårstarr (NT), kärrjohannesört (NT), jordtistel (NT), ängsmetallvinge (NT), sexfläckig bastardsvärmare (NT) och sandödlan (VU).

Ekologiska samband

Segeå är en viktig limnisk spridningslänk i GI:s planeringsunderlag. Längs Segeå finns också flera artrika gräsmarker och spridningsmöjligheter däremellan. I övrigt finns få artrika gräsmarker i det uppodlade landskapet.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan och negativ påverkan på vattendraget. Röjning av igenväxningsvegetation och markstörning för att gynna sandödlepopulationen.

Status

- Strandskydd längs Segeå (upp till 100 meter).
- Området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Ekologgruppen. 2008. Naturvårdsprogram för Svedala kommun. Svedala kommun.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE020 Fjällfotasjön (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplat till strandskogar, kärr och sjön. Området bedömdes som klass 2 även i det regionala naturvårdsprogrammet 1997.

Beskrivning

Fjällfotasjön är en grund och näringsrik sjö omgiven av skogsmark. Sjön är mycket näringsrik och blågrönalgbloomningar är vanliga sommartid. I sjön finns öar där träd- och buskvegetationen har utvecklats fritt under mycket lång tid. Stränderna kantas av täta vassar, alkärr och myrmark vilket gör sjön svår att nå. Området är därför ganska ostört och hyser en rik fauna. Sjöns fisksamhällen domineras av mört, braxen och abborre. Här finns även gös, gädda, gers, löja, sarv, sutare och ål. Fiskeförbud råder tills vidare i Fjällfotasjön på grund av höga halter av PFOS (perfluoroktylsulfonsyra) och PFOA (perfluorokarboxylsyra). Ämnena härstammar från brandsläckarskum som använts vid brandövningar på Malmö Airport. Fjällfotasjön har i arbetet med miljömålet "Levande sjöar och vattendrag" pekats ut av Naturvårdsverket som ett regionalt värdefullt vatten.

Biotopvärden

Grund slättsjö med skogsklädda stränder och fattigkärr runt sjön.

Artvärden

Artvärdena är inte speciellt väl dokumenterade men bör främst bestå av ett rikt insektsliv förutom de kända värdena. Totalt har ett 50-tal rödlistade arter noterats i området. I strandmiljöerna har påträffats kustdaggekåpa (VU) och vattenfräne (NT) och i strandskogarna arter som mindre hackspett (NT), spillkråka (NT), bokvårtlav (NT), Oxtungsvamp (NT) och bokkantlav (NT). I sjön finns äkta målarmussla (NT).

Ekologiska samband

Området ligger i värdetrakt för ädellövskog och har samband med andra sjöar i trakten.

Förutsättningar för bevarande

Bevara äldre skog, död ved och ihåliga träd. Ingen negativ påverkan på vattenkvaliteten. Fortsatt arbete med att förbättra sjöns vattenkvalitet.

Status

- Strandskydd längs sjöns stränder 100 meter.
- Riksintresse för naturvård, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000-02-07)

Referenser

- Naturvårdsprogram för Svedala kommun (1999).
- VISS. 2022. Fjällfotasjön. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

SVE021 Södra hägnaden (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplade till naturbetesmarken och de äldre träden. Området finns inte med i den regionala bedömningen från 1997 men har klass 2 i det kommunala naturvårdsprogrammet. God hävdstatus i området och negativ utveckling för övriga gräsmarker i kommunen motiverar bedömningen klass 2 idag.

Beskrivning

I södra kanten av det som en gång var utmarken till Hyby by finns en fäladsrest som har lång hävdkontinuitet och en artrik flora och fauna. Området ligger kring en betad öppen dalgång med stenbunden mark som visar att området aldrig varit uppodlat. På sluttningarna finns torrängar i norr och en hel del vidkroniga och grova ädellövträd. I sydväst finns ett skogsparti med många flerstammiga bokar som betas. På gammal bok i betesmarken har koralltaggsvamp noterats. Hela området ger ett ålderdomligt intryck och har stor variation. Längst söderut i området, intill Sturupsvägen, finns en sydvänd slänt i vilken den sällsynta växten fågelarv växer. I området finns sannolikt flera intressanta arter att upptäcka.

Biotopvärden

Naturbetesmark med varierat fältskikt och gamla träd.

Artvärden

Sex rödlistade arter har noterats i området sedan 1990. Här finns bl.a. fågelarv (NT), vårstarr (NT), klofibbla (NT), koralltaggsvamp (NT) och taggbock (NT). Backsippa (VU) har åtminstone tidigare funnits i området. Områdets artvärden är i övrigt dåligt kända.

Ekologiska samband

Området ligger i värdestrakt för ädellövsskog i GI:s planeringsunderlag. Gräsmarkerna har spridningssamband med andra gräsmarker i landskapet. Närliggande gräsmarker finns vid Kyrkängarna i nordöst.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan och bevarande av äldre träd och död ved samt tillskott av framtida utmarksträd. För att bevara växtlokalen för fågelarv behöver igenväxning förhindras. En viss omrörning av markens ytskikt är också gynnsamt för arten.

Status

- Området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE022 Svenstorps våtmark (klass 2)

Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Området har höga biotop- och artvärden kopplade till våtmarker och småvatten samt gräsmarker. Området fanns inte med i det regionala naturvårdsprogrammet från 1997 och bara en del av området omfattas av det kommunala naturvårdsprogrammet från 1999.

Beskrivning

Vid vägen söderut från Skabersjö stationssamhälle ligger flera smådammar och en större betesmark. I de norra dammarna förekom tidigare den hotade lökgrodan och området har allmänt ett mycket rikt växt- och djurliv. Lökgroda finns ännu kvar i dammar på åkermark strax utanför området. En plattform för att studera fågellivet har byggts i sydvästra hörnet av området vid den anlagda dammen. Området har sedan 1999 utökats med en betesmark i sydväst.

Biotopvärden

Områdets biotopvärden utgörs främst av dammarna och våtmarkerna.

Artvärden

Totalt har 35 rödlistade arter noterats i området varav merparten är fåglar. Bland kärlväxterna finns kösa (NT) och lundäxing (EN). Lökgroda (VU) hade tidigare en population i områdets dammar men tycks ha försvunnit under senare år. Natura 2000-arten större vattensalamander finns ännu kvar i området. Två rödlistade fladdermusarter, nordfladdermus (NT) och brunlångöra (NT), har observerats. Bland fåglarna kan nämnas regelbundet påträffade arter som gravand (NT), skedand (NT), tofsvipa (VU), kungsfiskare (VU), svarthakad buskskvätta och sävsparv (NT).

Ekologiska samband

Området ligger i en trakt med många småvatten och kärr och förekomst av sällsynta groddjur. Limniska spridningslänkar finns till den angränsande Sege å i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Södra kanten av den norra dammen borde röjas för att inte skugga vattnet och omgivande marker bör hållas öppna. Hänsynstagande i omgivande markanvändning för att gynna lökgrodan. Utfiskning av rovfisk i dammarna skulle gynna groddjuren.

Status

- Strandskydd längs Sege å (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE023 Ullbergskroken (klass 2)

Foto: Alex Regnér/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Området har höga biotop- och artvärden kopplade till äldre ädellövträd.

Beskrivning

Söder om Södra Lindholmen ligger en mycket markant terrängkant i en båge med brant sluttning åt söder. Nivåskillnaden är cirka 30 meter mellan platån och de nedre delarna. Bildningen är en så kallad ändmorän där ismassorna stannat upp och massorna framför iskanten har sedan påbyggts med platålera i issjöar. Sluttningen täcks idag av skog, främst bok- och ekskog med ängsvegetation. Några partier med gran förekommer också. Inslag av äldre träd och förekomst av flera sällsynta svamparter tyder på lång trädkontinuitet. I floran förekommer bland annat buskvicker som växer i vägkanten nedanför branten.

Biotopvärden

I den centrala delen finns äldre ädellövskog med förekomst av död ved.

Artvärden

I området finns ett 10-tal rödlistade arter noterade i artportalen. Bland dessa kan nämnas lundäxing (EN), sommargylling (EN), vippärt (NT), desmeknopp (NT) och elegant sköldlav (NT).

Ekologiska samband

Området ligger relativt isolerat i landskapet med vissa spridningssamband till äldre lövskog kring Börringesjön i öster. Området utgör värdetrakt för ek/ädellövträd i öppna landskap i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Naturvårdsanpassat skogsbruk med plockhuggning för att inte skapa stora öppna hyggen med tanke på den biologiska mångfalden och landskapsbilden.

Status

- Området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Nästan hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Svedala kommun. 1987. Skogen - En översiktlig naturvårdsinventering i Svedala kommun.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.

SVE024 Slätterödsskogen (klass 2)

Foto: Alex Regnér/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Området har höga biotop- och artvärden kopplat till äldre ädellövträd.

Beskrivning

Längs vägen norr om gården Slätteröd finns ett bestånd med gammal ädellövskog. Området har tidigare varit betat och uppvisar flera grova vidkroniga träd. Här finns flera högstubbar och annan grov död ved av främst bok samt flera metergrova höga bokar. Fältskiket är av ängstyp och buskskiktet sluter sig allt mer med hassel, hagtorn och ungplantor av bok, ask etc.

Biotopvärde

Äldre ädellövskog med förekomst av värdefulla strukturer och substrat i form av död ved, ihåliga träd, många olika trädarter, flerskiktning etc.

Artvärde

Från området finns 37 rödlistade arter noterade i artportalen. 23 av dessa är fågelarter med flera tillfälliga besökare. Mest intressant är de vedlevande insekterna som bokblombeck (VU), bokskogsrödrock (VU), ädellövstumpbagge (VU), gördelrovfluga (VU), bokstumpbagge (NT), skeppsvarvsfluga (NT), större sågsvartbagge (NT) med flera. I området finns även bokvårtlav (NT), mörk dunört (NT) och den sällsynta arten lundäxing (EN).

Ekologiska samband

Är del av den större värdetrakten för ädellövskog i sydvästra Skåne, med närliggande samband till Prästaskogens äldre ädellövskog. Utgör värdetrakt för våtmark i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Området borde undantas skogsbruksåtgärder. Viss plockhuggning och röjning kring de gamla vidkroniga träden behöver dock ske.

Status

- Området är av riksintresse för naturvården, Backlandskapet söder om Romeleåsen (2000).
- Nästan hela området ingår i riksintressen med geografiska bestämmelser Sjö- och åslandskapet vid Romeleåsen i Skåne (1987).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Svedala kommun. 1987. Skogen - En översiktlig naturvårdsinventering i Svedala kommun.
- Svedala kommun. 1999. Naturvårdsprogram för Svedala kommun.